

Vesnicí Plzeňského kraje roku 2024 je Mrtník

3.8.2024 - | Krajský úřad Plzeňského kraje

Po loňském vítězi krajského kola soutěže Vesnice roku, městysi Chodová Planá, tento titul v roce 2024 získala obec Mrtník ze severního Plzeňska.

Ta hostí srpnové vyhlášení krajského kola soutěže, kde jsou zveřejněna další ocenění. Obec Mrtník postupuje do celostátního kola, které bude znát své vítěze 21. září. Stane se tak v Uherském Hradišti.

„Do soutěže se mohly zapojit obce, města nebo městyse vesnického charakteru do velikosti 7500 obyvatel. Samotnou soutěží se snažíme ocenit a podpořit aktivitu obcí, jejich představitelů ale také obyvatel, kteří zvelebují své okolí, rozvíjí tradice a zapojují se do společenského života obce,“ říká náměstek hejtmána pro oblast regionálního rozvoje, IT a evropských záležitostí Petr Vanka a upřesňuje, že letos soutěžilo o titul celkem 19 obcí, což je o jednu méně než v loňském roce.

„Jsou to právě malé obce, které jsou typickými sídly v našem kraji i přesto, že metropolí je Plzeň. Život v malých vesnicích, městysích i městech plyne zcela jinak než v naší metropoli. Považuji proto za důležité, abychom si činnosti lidí v malých obcích a jejich snahy o pospolitost vážili a prostřednictvím takové soutěže, jako je Vesnice roku, mohli to, co dělají i jak žijí představit ostatním,“ zdůrazňuje hejtmán Plzeňského kraje Rudolf Špoták.

Krajská hodnotitelská komise během dvouhodinové prezentace obce zavítala nejprve na obecní úřad, kde byly pro komisi přichystané mj. strategické dokumenty k rozvoji obce. Dále si v této budově komise prohlédla prostory nově obnovené mateřské školy, která začne fungovat od 1. září. V kulturním domě proběhlo představení akcí, které se v Mrtníku konají během roku. Děti si zde připravily divadelní představení. Procházkou po obci komise zavítala k místnímu zemědělci a včelaři, který se zaměřuje na rostlinnou výrobu a do krajiny navrácí původní odrůdy ovocných stromů. Dále děti předvedly místní tradici „rajrání“. Další zastávkou byl areál bývalého brownfieldu, kde vybudovala společnost Marles podnik na pěstování lesních dřevin. Dále komise navštívila areál koupaliště, kde se během roku konají akce zaměřené zejména na děti. Ve sportovním areálu Brabcovna na komisi čekali malí hasiči, dále kynologové, zástupci spolku přátel malé kopané a další. Dřevěné stavby v tomto areálu si místní vybudovali svépomocí, dřevo získali od obce darem z obecních lesů.

„Obec Mrtník, která získala Zlatou stuhu a postupuje do celostátního kola, nejlépe ze všech splnila všechna hodnocená kritéria a právem si tak ocenění zaslouží. Řadu svých aktivit se jí daří uspořádat svépomocí, ať už jsou to společenské akce, sportovní soutěže, masopusty anebo plesy. Udržování takového pospolitosti v obci s téměř 350 obyvateli, kteří dokáží zvelebovat svůj domov a rozvíjejí tradice, patří k tomu nejcennějšímu, co vytváří to pravé místo pro život. To se očividně Mrtnickým skvěle daří,“ komentuje získané vítězné ocenění obce Mrtník náměstek hejtmána Petr Vanka s tím, že je tato obec dobrým želízkiem regionu i pro dosažení úspěchu v kole celostátním.

„Určitě to pro nás mnoho znamená a je to velká čest. Získané peníze využijeme dobrým způsobem. Máme v obci celou řadu projektů, ať už je to revitalizace areálu Brabcovny, kde dnes slavnostní oceňování probíhá, anebo Kulturní dům či hasičárna,“ komentovala úspěch Mrtníku starostka Radka Šítková. Ke Zlaté stuze pak řekla doslova: „To je stuha, která patří Mrtníku a všem, kteří mají Mrtník v srdci.“

Ocenění Vesnice roku je uděleno za celkový vyvážený kontinuální rozvoj a přístup obce k posuzovaným oblastem v rámci soutěže. Jde to tyto okruhy: koncepční dokumenty, společenský život, aktivity občanů, podnikání, péče o stavební fond a obraz vesnice, občanská vybavenost, inženýrské sítě a úspory energií, péče o veřejná prostranství, přírodní prvky a zeleň v obci, péče o krajinu, připravované záměry a informační technologie obce.

Výsledky soutěže

1. místo: Zlatá stuha - Mrtník (symbolický šek na dar Plzeňského kraje ve výši 300 tis. Kč + dotace z MMR pro příští rok 1,25 mil. Kč + dotace z Programu stabilizace a obnovy venkova Plzeňského kraje pro příští rok – částka ještě není pravidly tohoto dotačního titulu daná, předpokládá se ale obdobná výše jako pro loňské držitele ocenění v rámci této soutěže, tedy 700 tis. Kč)

Obec nejlépe splňuje všechna hodnocená kritéria. Aktivně zde fungují a spolupracují spolky, péče o zeleň je příkladná, obec spolupracuje s místními zemědělci a podnikateli (Marles). V současné době dokončili rekonstrukci prostor, které od září využijí pro mateřskou školu. V obci dodržují místní tradice - rajrání, masopust, Mrtnická šlapka, májka. Řadu aktivit realizují svépomocí - rekonstrukce, sportovní soutěže, kulturní akce a společenské plesy.

Bílá stuha - za činnost mládeže - Staré Sedliště (symbolický šek na dar Plzeňského kraje ve výši 55 tis. Kč + dotace z MMR pro příští rok 800 tis. Kč + dotace z Programu stabilizace a obnovy venkova Plzeňského kraje pro příští rok – částka ještě není pravidly tohoto dotačního titulu daná, předpokládá se ale obdobná výše jako pro loňské držitele ocenění v rámci této soutěže, tedy 700 tis. Kč)

Obec je zřizovatelem mateřské a základní školy, která je spádovou školou i pro okolní části. Do všech kroužků a spolků je zapojený vysoký počet místních dětí a mládeže. V části obce Labuť připravují zřízení dětské skupiny, která vychází z pozitivního demografického vývoje.

Modrá stuha - za společenský život - Křenovy (symbolický šek na dar Plzeňského kraje ve výši 55 tis. Kč + dotace z MMR pro příští rok 800 tis. Kč + dotace z Programu stabilizace a obnovy venkova Plzeňského kraje pro příští rok – částka ještě není pravidly tohoto dotačního titulu daná, předpokládá se ale obdobná výše jako pro loňské držitele ocenění v rámci této soutěže, tedy 700 tis. Kč)

V obci, která má pouze 144 obyvatel, naplno funguje 6 spolků a občané jsou obecně velmi aktivní při kulturních a společenských akcích, účastní se i společných dovolených. Tradičně pořádají benefiční závod Křenovská pětímíle, jejíž výtěžek je určen na podporu místní postižené dívky.

Fialová stuha - za inovativní řešení - Rabí (symbolický šek na dar Plzeňského kraje ve výši 55 tis. Kč + dotace z MMR pro příští rok 300 tis. Kč + dotace z Programu stabilizace a obnovy venkova Plzeňského kraje pro příští rok – částka ještě není pravidly tohoto dotačního titulu daná, předpokládá se ale obdobná výše jako pro loňské držitele ocenění v rámci této soutěže, tedy 700 tis. Kč)

Město Rabí vyniká svým přístupem k informovanosti občanů s využitím sociálních sítí. Aktivně zapojuje i mládež, která se může přihlásit do kroužku "be: reel", ve kterém se učí používat moderní technologie, čímž je zároveň prezentována aktivita obce veřejnosti. Při komunikaci s občany a rekreanty využívá SMS rozhlas, pravidelně a často aktualizují své webové stránky, které působí velmi moderně. Digitální gramotnost je vyučována už v mateřské školce.

Oranžová stuha - za spolupráci obce a zemědělského subjektu - Krašovice (symbolický šek na dar Plzeňského kraje ve výši 55 tis. Kč + dotace z MZe pro příští rok 800 tis. Kč + dotace z

Programu stabilizace a obnovy venkova Plzeňského kraje pro příští rok – částka ještě není pravidly tohoto dotačního titulu daná, předpokládá se ale obdobná výše jako pro loňské držitele ocenění v rámci této soutěže, tedy 700 tis. Kč)

Na katastrálním území obce Krašovice hospodaří Farma Horní Bělá, se kterou obec spolupracuje. V obci působí také soukromí zemědělci, kteří prodávají své výrobky (např. brambory) místním občanům. Všichni kromě spolupráce s obcí také poskytují věcné dary do tomboly. V obci je vyhlášený výrobce klobás, dále mají Krašovickou sýrárnu. Obec podporuje místní včelaře a rybáře. Rybářům obec pronajala obecní rybník, kde mohou hospodařit. Podporu obce má také myslivecké sdružení a místní kynologický klub, který dosahuje celorepublikových výsledků. Všechny spolky se zapojují do společenského dění v obci. Obec se angažuje ve výsadbě ovocných stromů a jedlých keřů, aktivně a intenzivně se stará o intravilán i extravilán obce – např. vysazuje aleje stromů. Rodák z obce pan Václav Týr je vášnivý entomolog, který svůj zájem bádání zaměřuje na místní oblast. Další občan se stará o opuštěná ptačí mláďata. V obci také působí holubář, který chová výstavní holuby. Obci je rozšířen chov domácího zvířectva.

Zelená stuha - za péči o zeleň, krajinu, veřejná prostranství a životní prostředí - Babylon
(symbolický šek na dar Plzeňského kraje ve výši 55 tis. Kč + dotace z MŽP pro příští rok 500 tis. Kč + dotace z Programu stabilizace a obnovy venkova Plzeňského kraje pro příští rok – částka ještě není pravidly tohoto dotačního titulu daná, předpokládá se ale obdobná výše jako pro loňské držitele ocenění v rámci této soutěže, tedy 700 tis. Kč)

V obci je ohleduplně pečováno o divokou přírodu. K péči o přírodu přistupují koncepčně, odborně a s dlouhodobým výhledem. Mnoho projektů už bylo realizováno (např. citlivá revitalizace rybníku Babylon, lesopark, tůňky, rekreační přírodní areál a sportoviště), mají také připraveny projekty do budoucna. V místní školce je velká zahrada s přírodními prvky. Obec pečuje o veřejná prostranství s pěknou květinovou výzdobou. Ve všech směrech splňují kritéria pro získání ocenění.

Cena hejtmána Plzeňského kraje - obec Velký Malahov *(symbolický šek na dar Plzeňského kraje ve výši 120 tis. Kč + dotace z Programu stabilizace a obnovy venkova Plzeňského kraje pro příští rok – částka ještě není pravidly tohoto dotačního titulu daná, předpokládá se ale obdobná výše jako pro loňské držitele ocenění v rámci této soutěže, tedy 700 tis. Kč)*

Cena Rady Plzeňského kraje - obec Cebiv *(symbolický šek na dar Plzeňského kraje ve výši 80 tis. Kč + dotace z Programu stabilizace a obnovy venkova Plzeňského kraje pro příští rok – částka ještě není pravidly tohoto dotačního titulu daná, předpokládá se ale obdobná výše jako pro loňské držitele ocenění v rámci této soutěže, tedy 700 tis. Kč)*

Cena naděje pro živý venkov - Bezvěrov *(symbolický šek na dar Plzeňského kraje ve výši 25 tis. Kč)*

Obec v bývalých Sudetech, která se dělí na 11 částí (Bezvěrov, Buč, Chudeč, Dolní Jamné, Krašov, Potok, Služetín, Světce, Vlkosov, Žernovník a Ostřetín), se dokázala pozvednout z nepříznivého poválečného stavu po odsunu německého obyvatelstva a čelila následkům ukončení provozu významného zaměstnavatele Sklářny Kavalier. V obci velmi dobře funguje mateřská a základní škola, občané mají možnost se zapojit do různých spolků. Obec dbá o péči o veřejná prostranství a hřbitov. Unikátem obce jsou největší sluneční hodiny na světě, které využívají místní vysílač.

Kategorie A: obnova či rekonstrukce památkově chráněných objektů a památek místního významu - Kasejovice *(symbolický šek na dar Plzeňského kraje ve výši 25 tis. Kč)*
rekonstrukce nádražní vodárny

Kategorie B: obnova či rekonstrukce staveb venkovské zástavby - Hlince (symbolický šek na dar Plzeňského kraje ve výši 25 tis. Kč)
obnova Špejcharu

Kategorie C: nové venkovské stavby - Němčovice (symbolický šek na dar Plzeňského kraje ve výši 25 tis. Kč)
zřízení stání pro karavany

Diplom za vesnickou knihovnu kraje - Kralovice (symbolický šek na dar Plzeňského kraje ve výši 25 tis. Kč)

Diplom za vzorné vedení obecní knihovny - Chlum (symbolický šek na dar Plzeňského kraje ve výši 25 tis. Kč)

Diplom za rozvíjení lidových tradic - Zbůch (symbolický šek na dar Plzeňského kraje ve výši 25 tis. Kč)

Diplom za kvalitní květinovou výzdobu v obci - Fulínova cena - Všekary (symbolický šek na dar Plzeňského kraje ve výši 25 tis. Kč)

Diplom za příkladnou péči o historickou zástavbu obce - Líšná (symbolický šek na dar Plzeňského kraje ve výši 25 tis. Kč)

Účastnické diplomy:

Diplom za soustavnou péči o kulturní dědictví obce - Liblín

Diplom za místní muzeum - Újezd u Svatého Kříže

Cena Spolku pro obnovu venkova Plzeňského kraje pro pana Františka Laubra za vybudování muzejní sbírky o historii obce Bezvěrov - Bezvěrov

O soutěži

Soutěž Vesnice roku v Programu obnovy venkova je každoročně vyhlašována již od roku 1995. Iniciátorem této soutěže byl Spolek pro obnovu venkova ČR. Cílem této soutěže je snaha povzbudit obyvatele venkova k aktivní účasti na rozvoji svého domova. Od roku 1996 je jedním z vyhlašovatelů Ministerstvo pro místní rozvoj ČR a Svaz měst a obcí ČR. Ministerstvo zemědělství se mezi vyhlašovatele připojilo v roce 2007. Jedním ze spoluvyhlašovatelů je i Asociace krajů ČR. Organizace soutěže probíhá ve dvou kolech – krajském a celostátním. Všechny přihlášené obce jsou nejprve hodnoceny v krajském kole. Do celostátního kola pak postupuje za každý kraj vždy maximálně jedna obec, které byla udělena Zlatá stuha v krajském kole. Vítěz celostátního kola soutěže postupuje do soutěže Evropská cena obnovy vesnice. Tuto soutěž vyhlašuje Evropská pracovní společnost pro rozvoj venkova a obnovu vesnice (Europäische Arbeitsgesellschaft Landentwicklung und Dorferneuerung ARGE) ve dvouletém intervalu. Více informací k soutěži najdete na webu ZDE.

<https://www.plzensky-kraj.cz/vesnici-plzenskeho-kraje-roku-2024-je-mrtnik>